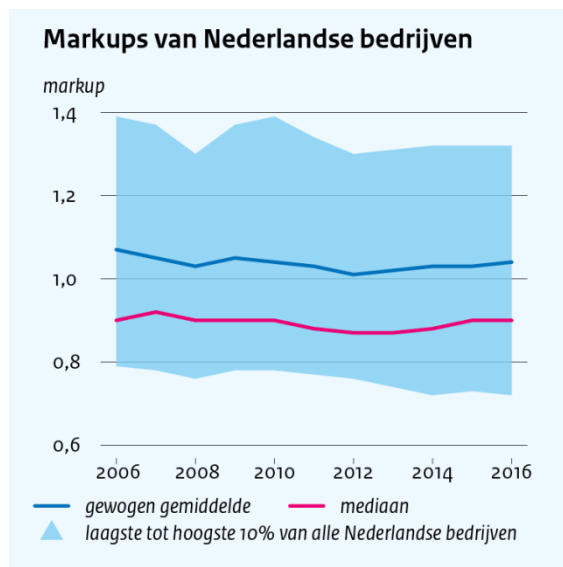

Marktmacht in het vlakke land

Het CPB, als *National Productivity Board*, doet onderzoek waarom de structurele productiviteitsgroei vaart mindert (a). In de literatuur worden hiervoor verschillende oorzaken geopperd. Een mogelijke oorzaak van lage productiviteitsgroei is de geringe verspreiding van kennis en technologie tussen bedrijven. De OESO vindt dat de productiviteitsgroei van hoogproductieve bedrijven (koplopers) en de rest (volgers) internationaal uiteenloopt. Voor Nederland wordt dit echter niet gevonden (b). Groeiende marktmacht kan een andere verklaring zijn voor de vertraging van productiviteitsgroei. Veel geciteerd onderzoek door De Loecker en Eeckhout (c) laat zien dat de markups (het verschil tussen de verkoopprijs en de marginale kosten van een product) in de VS sterk zijn gestegen. Dit wordt gezien als een trend van toenemende marktmacht, verminderde concurrentie en daardoor mogelijk verminderde innovatie. Ook voor Nederlandse grote bedrijven vinden de Loecker et al (d) stijgende markups, met name na 2012, maar minder dan in de VS. Op basis van Nederlandse microdata vindt het CPB geen stijgende markups in een binnenkort te publiceren studie. De gewogen gemiddelde en mediane markups in Nederland zijn niet gestegen in de periode 2006-2016, zie figuur. Het vervolgonderzoek zal zich richten op de dynamiek van bedrijven en de relatie met productiviteitsgroei in Nederland.

Markups in Nederland zijn niet gestegen

Bron: CPB ([link](#)).

(a) Grabska, K., L. Bettendorf, R. Luginbuhl, G. Meijerink en A. Elbourne, 2017, Productivity Slowdown - Evidence for the Netherlands, CPB Notitie, CPB, Den Haag. ([link](#)).

(b) Meijerink, G., G.H. van Heuvelen en L. Bettendorf, 2018, koplopers en volgers: geen divergentie in Nederland, Notitie CPB ([link](#)).

(c) Loecker, J. de en J. Eeckhout, 2017, The Rise of Market Power and the Macroeconomic Implications, Working Paper 23687, NBER ([link](#)).

(d) Loecker, J. de en J. Eeckhout, 2018, Global Market Power, Working Paper 24768, NBER ([link](#)).